

طراحی دانشگاهی برای کفش‌های ایرانی

از سیمرغ عطار تا کفش‌های پرنده

(قسمت اول)

کمبودهای آن، موضوع پایان‌نامه‌ام را انتخاب کردم. هدف من از این طرح، بیان شکل جدیدی از داستان‌های ایرانی بوده به طوری که برای جوانان تکراری نباشد، جذابیت بیشتری داشته و متناسب با مد روز دنیا باشد. سعی داشتم ترکیبی از اسطوره‌های ایران باستان و ذهنیات خود را به طرح اضافه کنم. در نهایت کفشی متناسب با برندهای روز دنیا طراحی کردم که نشانه‌های شرقی در آن وجود دارد و در ناخودآگاه ما آشناست.

طراحی کفش زنانه

با الهام از داستان منطق‌الطیر عطار

نازنین سرانجام‌پور، دانشجوی دیگری بود که با عنوان «طراحی کفش زنانه با الهام از داستان منطق‌الطیر عطار» از پایان‌نامه کارشناسی خود دفاع کرد. سرانجام‌پور در خصوص طراحی کفش گفت: به ادبیات علاقه‌مند بودم و دوست داشتم در کارهای طراحی از آن استفاده کنم، به این دلیل که یکی از قوی‌ترین جنبه‌های فرهنگی کشور ما همان ادبیات فارسی است. حیف است از این ادبیات غنی در طراحی‌ها استفاده نکنیم و نتوانیم به دنیا بگوییم که در کشورمان چنین فرهنگی داریم، بنابراین یکی از داستان‌های فابل (یعنی حکایتی که از زبان حیوانات بیان می‌شود) بزرگ فارسی را انتخاب کردم.

۱۷ بهمن ماه ۹۵ دانشگاه هنر تهران میزبان پایان‌نامه‌های دانشجویان کارشناسی رشته طراحی صنعتی بود. جلسه دفاع دانشجویان طراحی صنعتی با حضور دکتر محمد رزاقی، سهیلا فتحیه و دیگر اساتید و داوران و دانشجویان برگزار شد. همان‌طور که از نامش پیداست، طراحی صنعتی ترکیبی است از هنر طراحی و آشنایی با صنعت. نوآوری در صنعت عاملی است که به دلیل بروز نیازهای جدید و همچنین نیاز انسان به تنوع، همواره مورد توجه است. طراحی صنعتی به عنوان یک رشته و شغل، آمیخته‌ای است از علم و هنر. هر یک از دو رکن علم و هنر آنچنان جایگاه محکم و استواری در پیکره طراحی صنعتی دارند که با حذف هر کدام، روند طراحی صنعتی به سرانجام نرسیده و در نهایت نتیجه کار یا به سمت صنعت صرف یا هنر صرف منحرف می‌شود. در این میان برخی از دانشجویان رشته طراحی صنعتی دانشکده هنر تهران، طراحی در زمینه کیف و کفش انجام دادند که نمونه کارهای‌شان را در ادامه معرفی می‌کنیم و امیدواریم در آینده‌ای نزدیک شاهد ارتباط واقعی و کاربردی صنعت کفش با دانشگاه باشیم.

طراحی کفش‌های زنانه

با الهام از اسطوره‌های ایران باستان

آناهیتا آل‌بویه، با عنوان «طراحی کفش‌های زنانه با الهام از اسطوره‌های ایران باستان» از پایان‌نامه کارشناسی خود دفاع کرد. او در ادامه برای خبرنگار ماهنامه صنعت کفش توضیح داد: به فشن و زیرشاخه‌های آن علاقه دارم و اخبار آن را دنبال می‌کنم و در این زمینه تا حدودی نیز برای خودم کار کرده‌ام. در طول تحصیل و پروژه‌ای که با کارخانه شیما داشتم، علاقه‌ام به طراحی کفش بیشتر و یادگیری‌ام در زمینه طراحی و مراحل ساخت آن جدی‌تر شد. در ادامه با شناخت بازار و

الهام گرفته که دو بال دارد و انعکاس تصویر سیمرغ روی دستک‌های روی کفش می‌افتد. این کفش‌ها سطحی دارند که چیزی در آن سطح انعکاس پیدا می‌کند؛ یعنی، یکسری نقش و نگار سیمرغ زیر بال‌های کفش حک شده که آنها به شکل آینه‌ای روی کفش انعکاس پیدا می‌کنند. قصد داشتیم به واسطه نشانه‌های ایرانی در حوزه مد و فشن کار کنم که به هدفم رسیدم چراکه سیمرغ بزرگ‌ترین پرنده اسطوره‌ای ایران است.

طراحی کفش ورزشی برای بیماران دیابتی

مصطفی ناصری، با عنوان «طراحی کفش ورزشی برای بیماران دیابتی» از پایان‌نامه کارشناسی خود دفاع کرد. او به خبرنگار ماهنامه صنعت کفش گفت: در پروژه شماره ۹ که با شرکت شیما کار می‌کردیم، با محیط صنعت کفش آشنا شدم و علاوه بر آن، کلاس‌هایی که بیرون رفتم و چیزهایی که یاد گرفتم برایم این فضا را ایجاد کرد که چیزی که به آن اشراف دارم و می‌توانم در آن کار کنم را برای پایان‌نامه خود انتخاب کنم. در پروژه ۹ ارتباط با کارخانه را گذراندیم و بچه‌های ورودی ما، طرح‌هایشان انتخاب شد که به کفش شیما برویم و مدل‌سازی کنیم. به نظرم این ارتباطی بین صنعت و دانشگاه بود؛ اما این ارتباط خیلی ادامه پیدا نکرد. با آموزش‌هایی که در دانشگاه فرا گرفتیم، آمادگی این را داریم که با صنعت کفش همکاری کنیم. ناصری درباره طراحی کفش ورزشی توضیح داد: یکی از رویکردهایی که داشتیم این بود که کفش زیبا و به‌روز باشد چون عموماً کفش دیابتی از لحاظ استاتیک و زیبایی‌شناسی روی آن کار نمی‌شود. در حقیقت این کفش پای فرد دیابتی را کنترل می‌کند که مشکلات پای فرد دیابتی از حدی بیشتر نشود یا اگر مستعد دیابت است و انسولین مصرف می‌کند و ورزش‌هایی که باید بکند را انجام نمی‌دهد، به پای دیابتی منجر می‌شود. برای طراحی و ساخت این کفش، با پزشک و مهندسان پزشکی و با تولیدکننده‌ای که کفش‌های ارتز (آقای اعزازی) را تولید می‌کند، مشورت کردم.

آرزوهای ما دروازه رسیدن به موفقیت هاست.

نازنین درباره آنکه چگونه از داستان به طراحی کفش رسیده است به ماهنامه صنعت کفش می‌گوید: برای طراحی فرآیندی طی کردم؛ ابتدا شخصیت‌های قصه را گرفتم و سعی کردم نشانه‌های بصری هر کدام و مفاهیمی که در قصه به آن اشاره شده را ترکیب کنم. این داستان پر از سمبل و نماد آدم‌هاست که در قالب حیوانات صحبت می‌کنند. من در قالب پرنده‌ها، نمادها را برداشتم و به فرم تبدیل کردم. سپس فرم را در قالب‌های کفش امتحان کردم و به یک کفش پرنده رسیدم. کلید طراحی من نیز کفش پرنده‌ها بود. در نهایت دوباره داستانی را که انتخاب کرده بودم خواندم و یک نقطه طلایی در آن پیدا کردم. نقطه‌ای بود که سی‌مرغ می‌رسید به سیمرغ یعنی وقتی می‌رسیدند خودشان را در سیمرغ می‌دیدند. عطار بیتی دارد: هر که آید خویشتن ببند در او/جان و تن هم جان و تن ببند در او/چون شما سی‌مرغ اینجا آمدید/ سی‌درین آینه پیدا آمدید. در این بیت به سه کلیدواژه برای طراحی ام می‌رسم و آن هم آینه بودن کفش سیمرغ است. من در ماده‌ها گشتم و آن چیزی که شکل و شمایل آینه و انعکاس نزدیک بود را استفاده کردم. پایه اصلی کفشم از همان کفش پرنده‌ها